

CZASOPISMO PRAWNO-HISTORYCZNE

**INSTYTUT HISTORII POLSKIEJ AKADEMII NAUK
WYDZIAŁ PRAWA I ADMINISTRACJI
UNIwersYTETU IM. ADAMA MICKIEWICZA**

**CZASOPISMO
PRAWNO-HISTORYCZNE**

**TOM XLVIII — ZESZYTY 1–2
1996**

POZNAŃ 1996

Przedsiębiorstwo Wydawnicze Ars boni et aequi

KOMITET REDAKCYJNY

Andrzej Ajnenkiel, Juliusz Bardach, Jan Baszkiewicz, Stanisław Grodziski, Hubert Izdebski, Bogdan Lesiński, Jan Malarczyk, Henryk Olszewski (redaktor), Kazimierz Orzechowski, Michał Pietrzak, Zygfryd Rymaszewski, Stanisław Salmonowicz, Janusz Sondel, Katarzyna Sójka-Zielińska, Wacław Uruszcak

---

Sekretarz redakcji: Krzysztof Krasowski

Tłumaczyli na język francuski: Piotr Podgórski i Maria Zmierzak

Adres redakcji:

ul. Św. Marcin 90, Collegium Iuridicum, 61-809 Poznań

Adres wydawnictwa:

Przedsiębiorstwo Wydawnicze Ars boni et aequi

ul. Zakręt 26/ 4, 60-351 Poznań

tel. (0-61) - 688-323, tel/ fax 671-827

Gz 108

Printed in Poland

ISSN 0070-2471

SPIS TREŚCI — TABLE DES MATIÈRES

Tom XLVIII — Zeszyty 1–2

I. ROZPRAWY — ARTICLES

Hans Wieling, <i>Die Entwicklung der Miete zum dinglichen Recht</i> <i>Transformation du louage à un droit des biens</i>	9
Kazimierz Ilski, Witold Maciejewski, <i>Technika redagowania Kodeksu Teodozjusza na tle ustawodawstwa antynestoriańskiego</i> <i>Technique de rédaction du Code de Théodose d'après législation antinestorienne</i>	31
Adam Lityński, <i>Sejmiki w dawnej Rzeczypospolitej.</i> <i>Problemy badawcze.</i> <i>Les diétines dans l'Etat Polonais d'antan. Problèmes de recherche</i>	47
Stanisław Wiech, <i>Ze studiów nad ustawodawstwem rzemieślniczym w Królestwie Polskim (1815–1914)</i> <i>Les études sur la législation concernant l'artisanat dans le Royaume de Pologne (1815–1914)</i>	63
Jerzy Ogonowski, <i>Uprawnienia językowe mniejszości wyznaniowych w Drugiej Rzeczypospolitej</i> <i>L'admissibilité des langues propres des minorités religieuses sous la Deuxième République de Pologne</i>	89
* * *	
Juliusz Bardach, <i>Pasje uczonego. Rzec o Konstantym Grzybowski (1901–1970)</i> <i>Les passions du savant. Essai sur Konstanty Grzybowski (1901–1970)</i>	119
Stanisław Grodziski, <i>Konstanty Grzybowski — historyk ustroju Polski</i> <i>Konstanty Grzybowski — l'historien d'Etat polonais</i>	147
Henryk Olszewski, <i>Konstanty Grzybowski i jego uczniowie</i> <i>Konstanty Grzybowski et ses disciples</i>	157
* * *	
Zbigniew A. Maciąg, <i>Konstanty Grzybowski — jego metody analizy, pojęcia, syntezy</i> . .	167
Michał Jaskólski, <i>Konstanty Grzybowski — konserwatyzm a polityka i nauka</i>	173
Paweł Sarnecki, <i>Myśl konstytucyjna Konstantego Grzybowskiego</i>	179

VI

Jacek M. Majchrowski, <i>Konstantego Grzybowskiego koncepcja rządów autorytarnych</i> .	189
Wiesław Kozub-Ciembroniewicz, <i>Faszyzm w interpretacji Konstantego Grzybowskiego</i>	195
Marek Waldenberg, <i>Konstanty Grzybowski a marksizm</i>	201

* * *

Henryk Olszewski, <i>Stan i perspektywy badań nad historią doktryn politycznych i prawnych. Wprowadzenie do dyskusji</i>	211
Krystyna Chojnicka, <i>Historia doktryn politycznych i prawnych w nauce uniwersyteckiej. Organizacja — skład osobowy — główne kierunki badań</i>	221

II. PRACE DROBNE I MATERIAŁY — MISCELLES

Zdzisław Mikulski, <i>Początki władzy wodnej i prawa wodnego w Polsce</i>	229
Tadeusz Maciejewski, <i>Postępowanie zapobiegawcze w prawie gdańskim</i>	239

III. RECENZJE I NOTY RECENZYJNE — COMPTES RENDUS ET NOTES CRITIQUES

Le droit romain et le monde contemporain. Melanges a la memoire de Henryk Kupiszewski. Sous la rédaction de Witold Wołodkiewicz et Maria Zabłocka, 1996 (Henryk Olszewski)	253
Historia prawa — historia kultury. Liber Memorialis Vitoldo Maisel dedicatus. Pod red. Ewy Borkowskiej-Bagieńskiej i Henryka Olszewskiego, 1994 (Natalia Jackowska)	254
Najstarszy Zwód Prawa Polskiego — Das älteste polnische Gewohnheitsrechtsbuch. Wydali i opracowali Józef Matuszewski i Jacek Matuszewski, 1955 (Bogdan Lesiński)	256
Alois Riklin, <i>Ambrogio Lorenzettis politische Summe</i> , 1996 (Henryk Olszewski) . . .	259
Christina Bukowska-Gorgoni, <i>Causae Polonae coram sacra Romana Rota XV-XVII saec. Explanatio processuum et regesta documentorum</i> , 1995 (Henryk Olszewski)	260
Zbigniew Rau, <i>Contractarianism versus holism. Reinterpreting Locke's Two Treatises of Government</i> , 1995 (Maria Zmierzczak)	262
Aleksander Hertz, <i>Szkice o totalitaryzmie</i> . Wyboru dokonał Jan Garewicz; wstępem opatrzył Wojtek Lamentowicz, 1994 (Natalia Jackowska)	264

IV. BIBLIOGRAFIA — BIBLIOGRAPHIE

Materiały do polskiej bibliografii historycznoprawnej za rok 1994. Pod redakcją Marii Zabłockiej. Materiały zebrali: Marzenna Paszkowska i Roman Sobotka . . .	267

SPIS WSPÓŁPRACOWNIKÓW TOMU XLVIII

Juliusz Bardach (Warszawa)
Krystyna Chojnicka (Kraków)
Stanisław Grodziski (Kraków)
Kazimierz Ilski (Poznań)
Natalia Jackowska (Poznań)
Michał Jaskólski (Kraków)
Wiesław Kozub-Ciembroniewicz (Kraków)
Bogdan Lesiński (Poznań)
Adam Lityński (Katowice)
Zbigniew A. Maciąg (Kraków)
Tadeusz Maciejewski (Gdańsk)
Witold Maciejewski (Poznań)
Jacek M. Majchrowski (Kraków)
Zdzisław Mikulski (Warszawa)
Jerzy Ogonowski (Warszawa)
Henryk Olszewski (Poznań)
Marzenna Paszkowska (Warszawa)
Paweł Sarnecki (Kraków)
Roman Sobotka (Warszawa)
Marek Waldenberg (Kraków)
Stanisław Wiech (Kielce)
Hans Wieling (Trewir)
Maria Zabłocka (Warszawa)
Maria Zmierczak (Poznań)

